

Werkplan 2016

VKKNB
Postbus 3078
5003 DB Tilburg
telefoon (013) 583 99 93
fax (013) 583 99 83
e-mail info@vkknoordbrabant.nl
website www.vkknoordbrabant.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1 Profielschets van de VKKNB	3
1.1 Taak en functie VKKNB	3
1.2 Samenwerkingspartners	4
1.3 Belangrijkste activiteiten van de VKKNB	7
1.4 'Specialiteit van het huis'	8
1.5 Belangrijkste resultaten 2015	9
1.6 Doelgroepen en doelgroepbereik	10
1.7 Appèl op actieve burgers	11
2 Leefbaarheid, zorginnovatie en participatie	13
2.1 Rolopvatting, doelen en thema's Provincie Noord-Brabant	13
2.2 Thema's VKKNB	14
2.3 Concretisering thema's: bijdrage VKKNB aan de realisatie van provinciale doelstellingen	16
2.4 Activiteitenprogramma	19
3 Verantwoording en vakmanschap	29
3.1 Vakmanschap	29
3.2 Verantwoording	29
Bijlagen	
Bijlage 1: Samenstelling bestuur	
Bijlage 2: Leden per regio	
Bijlage 3: Organogram	
Bijlage 4: Toekomstvisie VKKNB op hoofdlijnen	

Inleiding

Het is de ambitie van de Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant om de leefbaarheid van Brabant, en de kerngemeenschappen die daar deel van uitmaken, te behouden en te vergroten. Om die ambitie te realiseren bevordert de VKKNB op allerlei manieren dat bewonersorganisaties en bewonersinitiatieven zich de komende jaren verder kunnen ontwikkelen. Hiermee zetten we in op het versterken van de sociale veerkracht van Brabant.

De insteek hierbij is die 'van onderop': het van onderop organiseren en ondersteunen van allerlei bewonersinitiatieven, gericht op het vergroten van de leefbaarheid. 'Van onderop', omdat juist daar, - bij de bewoners zelf -, kennis en kwaliteit zit, die goed benut kan worden om beweging op gang te brengen. Het moet van de bewoners zelf komen. Het motto hierbij is: 'klein is het nieuwe groot'. Hiermee geven we uiting aan de aanwezige burgerkracht en daarmee de sociale veerkracht in de Brabantse samenleving, die vervat zit in allerlei initiatieven die door bewoners tot stand worden gebracht.

Dit sluit naadloos aan bij de ideologie van de participatiesamenleving, waarin een groot appèl wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en participatie van burgers. Mee-doen, burgerkracht en samenredzaamheid. Daar gaat het om.

De kwesties of thema's die leven in een bepaalde gemeenschap vormen voor de VKKNB het vertrekpunt. Denk bijvoorbeeld aan actuele thema's als de aanleg van glasvezel in de buitengebieden van Brabant, betaalbare en kwalitatief hoogwaardige zorg-naar-behoefte in dorpen, een aantrekkelijk voorzieningenniveau voor jongeren in de kerngemeenschap, herbesteding van vrijkomende kerkgebouwen in Brabant en de samenwerking tussen Brabantse burgers en gemeenten in de Doe-democratie. Het gaat er om actuele thema's of leefbaarheidsvraagstukken bij de kop te pakken, concreet te maken en aan te pakken. 'Gewoon doen' is hierbij het credo.

Dit doen we bij voorkeur niet alleen, maar in samenwerking met andere partijen. Partijen als lokale overheden, de Provincie Noord-Brabant, ondernemers, onderwijsinstellingen en andere maatschappelijke organisaties, die kunnen bijdragen aan de leefbaarheid van Brabant en die de expertise, kennis en daadkracht van bewoners kunnen ondersteunen en benutten. Want, *alleen ga je sneller, maar samen kom je verder!* (Afrikaans spreekwoord). Hierbij denken we bovendien niet in vaste structuren of samenwerkingsverbanden, maar gaan we uit van het principe van de netwerk- of liever: improvisatiesamenleving: steeds opnieuw gaan we gelegenheidscoalities aan, waarbij we in co-creatie komen tot effectieve en vernieuwende aanpakken van leefbaarheidsvraagstukken.

Op deze wijze blijven in onze provincie vitale organisaties en netwerkverbanden, van en voor bewoners, behouden of worden versterkt, die op een eigentijdse manier in hun leefgemeenschap hun verantwoordelijkheid (blijven) nemen.

Dat dit ideaal niet alleen in woorden leeft, maar tot werkelijkheid kan worden, daarvan moge de viering van ons 15-jarig jubileum in oktober 2015 getuigen: Brabant bruist! Alle reden voor ons om in 2016 onze ingezette koers vol energie te vervolgen: van onderop en in co-creatie met onze leden en andere betrokkenen blijven we inzetten en ontwikkelen op actuele leefbaarheidsthema's. Samen doen en meebewegen met de tijd. Dat werkt!

Zoals gebruikelijk is het werkplan weer in afstemming met de Provincie Noord-Brabant en diens richtlijnen vorm gegeven, met helder geformuleerde activiteiten en resultaten.

Mr. I.R.G.W. (Ingeborg) Verschuuren
Voorzitter

1 Profielschets van de VKKNB

1.1 Taak en functie VKKNB

De Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant (hierna te noemen: VKKNB) is gericht op het behouden en vergroten van de leefbaarheid van Brabant en de kerngemeenschappen die daar deel van uitmaken.

De wortels van de VKKNB liggen in de Brabantse dorpen. Daar wonen mensen die hun eigen leefomgeving ter hand willen nemen. Zij verenigen zich in bewoners- en/of dorpsorganisaties. Soms een dorpsvereniging, soms een wat losser verband van een belangen-, actie- of initiatiefgroep, soms een dorpsraad. Het zijn dit soort verbanden die de VKKNB ondersteunt en stimuleert.

Met ingang van 2015 heeft de VKKNB gekozen voor een bredere insteek: hoewel het vertrekpunt voor de VKKNB nog steeds de schaalgrootte is, - het dorp, de kleine kern, tot zo'n 6.000 inwoners -, is de focus komen te liggen op de kwesties c.q. thema's die leven in een bepaalde gemeenschap. Dit is ook de reden dat de VKKNB niet langer slechts spreekt van 'dorpsorganisaties' en 'dorpsraden', maar van 'kerngemeenschappen'. De gemeenschap kent hierbij voor de VKKNB diverse verschijningsvormen. Het kan een kleine kern zijn, een dorpsraad, maar ook een initiatief, een initiatiefgroep of een samenwerkingsverband van actieve bewoners uit diverse kleine kernen. De VKKNB omarmt hiermee allerlei initiatieven van onderaf, die raken aan het brede terrein van leefbaarheid. We begeven ons immers in een veranderende samenleving waarin de vanzelfsprekende verbanden en structuren niet langer zo vanzelfsprekend zijn.

De ondersteuning van de VKKNB, gericht op het op peil houden en/of bevorderen van de leefbaarheid van Brabantse kerngemeenschappen, laat zich kenmerken door drie taken:

1. *Belangenbehartiging*

Bij belangenbehartiging gaat het er om dat de stem van bewoners(groepen) wordt gehoord en wordt meegenomen in besluitvormingsprocessen van overheden en maatschappelijke organisaties. De VKKNB zet zich daarvoor in, omdat zij ervan overtuigd is dat de expertise, kennis en daadkracht van bewoners zelf onontbeerlijk zijn voor het in stand houden en verder ontwikkelen van de leefbaarheid van Brabant.

Zorgen dat bewonersorganisaties goed kunnen opkomen voor hun belangen, doet de VKKNB vooral door *beleidsbeïnvloeding*. Beleidsbeïnvloeding heeft tot doel dat overheden, politieke partijen en andere betrokken partijen overtuigd zijn van het nut van bewonersinitiatieven en de noodzaak inzien om deze bewonersvertegenwoordigingen serieus te nemen en actief te betrekken bij alle plannen ten aanzien van de leefbaarheid in de kerngemeenschappen van Brabant.

Daarnaast doet de vereniging aan belangenbehartiging door *vertegenwoordiging* in allerlei advies- en overlegorganen op provinciaal of regionaal niveau en stimuleert zij bewonersorganisaties om zitting te nemen in regionale en lokale organen. Vertegenwoordiging betekent rechtstreeks invloed uitoefenen op allerlei meningsvormende of besluitvormende processen die van belang zijn voor (de toekomst van) Brabant. Vertegenwoordiging draagt ook in belangrijke mate bij aan het opbouwen en onderhouden van een netwerk van betrokken partijen bij de leefbaarheid van Brabant.

Een aantal van de taken die beschreven worden onder *Informatie & advies* en *Kennisdeling* dienen ook 'belangenbehartiging' als doel.

2. *Informatie & advies (ondersteuning)*

Een goede informatievoorziening over provinciale en landelijke ontwikkelingen op het brede terrein van leefbaarheid acht de VKKNB van belang. Voor die informatievoorziening draagt de VKKNB op diverse manieren zorg:

- met het vernieuwde ledenmagazine Kernkracht, via de website www.vkknoordbrabant.nl en social media als facebook en twitter;
- door het jaarlijks organiseren van themabijeenkomsten en een algemene ledenvergadering;
- door het leveren van een bijdrage aan de organisatie van dorpendagen of andere regionale ontmoetingen tussen bewonersorganisaties, gemeenten en maatschappelijke organisaties;
- door informatie en advies op maat te bieden. Leden en andere betrokken bewoners kunnen op een breed gebied ondersteuning vragen van de vereniging. De bestuursleden komen uit alle delen van Brabant; ze treden voor hun eigen regio op als contactpersoon en beschikken over veel kennis en ervaring.

Informatie gaat vaak gepaard met advisering. De VKKNB geeft gevraagd en ongevraagd adviezen: aan leden en derden (overheden, maatschappelijke organisaties). Het doel van informatie is dat individuen of groepen voldoende kennis hebben van de onderwerpen die voor hen van belang zijn. Het doel van advies is dat bewoners(groepen) een weloverwogen keuze kunnen maken bij praktische vraagstukken die hen bezig houden.

3. *Kennisdeling: (digitale) ontmoeting, uitwisseling en netwerkopbouw*

De VKKNB stimuleert de kennisdeling van bewoners zodanig dat bewoners kennis kunnen nemen van elkaars ervaring en deskundigheid en dat zij daar gebruik van kunnen maken. Kennisdeling ziet de VKKNB immers als vliegwiel voor deskundigheidsbevordering en zelfsturing: door kennisdeling worden bewonersorganisaties in staat gesteld zich te ontwikkelen als deskundige en goed toegeruste bewonersorganisaties, die in staat zijn om zelf de belangen van hun gemeenschap en/of medebewoners goed te kunnen vertegenwoordigen en behartigen. Daarnaast stimuleert de VKKNB dat uitwisseling plaatsvindt tussen bewonersorganisaties, overheden en maatschappelijke organisaties. Elkaar ontmoeten, lijfelijk of virtueel, is een eerste voorwaarde voor het uitwisselen van kennis, ervaring en deskundigheid. Bij netwerkopbouw gaat het er om dat het ervaren nut van ontmoetingen en/of uitwisseling, leidt tot (langdurige) vruchtbare relaties tussen diverse partijen om problemen of actiepunten gezamenlijk aan te pakken.

1.2 Samenwerkingspartners

De VKKNB hecht belang aan inhoudelijke samenwerking met diverse samenwerkingspartners. Samenwerken is voor de VKKNB een werkwijze om krachten te bundelen, elkaar te versterken en hierdoor meer te bereiken, vanuit het motto: "Alleen ga je sneller, maar samen kom je verder" (Afrikaans spreekwoord).

De VKKNB werkt samen met een diversiteit aan partijen en organisaties. De samenwerkingspartners komen we tegen op diverse terreinen. Zo is er een meer natuurlijke samenwerking, gezien thematiek en achterban, met organisaties als 't Heft, BVWO (Brabantse Vereniging van instellingen voor Welzijn Ouderen), VBOB (stichting Verenigde Bonden Overleg Brabant) en KBO (Katholieke Bond voor Ouderen).

Daarnaast zoekt de VKKNB ook actief de samenwerking op met nieuwe organisaties, waarmee gelegenheidscoalities worden aangegaan. Het aangaan van gelegenheidscoalities is gestoeld op de BrabantLab-visie die de VKKNB in 2012 heeft gelanceerd: het uitdagen van diverse, minder vanzelfsprekende organisaties om

samen te werken en op innovatieve wijze leefbaarheidsvraagstukken aan te pakken en kennis te delen met kerngemeenschappen. Zo is de samenwerking aangegaan met de RWB (Regio West Brabant), provinciale monumentenorganisaties en de bisdommen van Den Bosch en Breda, ondernemers als ThunderBuild en Imagro, onderwijsinstelling SintLucas en kennisinstituten als de HAS, het PON, etc. Het aangaan van samenwerkingsrelaties is voor de VKKNB altijd gestoeld op actuele leefbaarheidsvraagstukken en initiatieven van onderaf. De samenwerking heeft hierbij een tweedelig karakter: ze is óf gericht op een actieve bijdrage van de VKKNB in een samenwerkingsverband om elkaar te versterken en/óf ze is gericht op het tot stand brengen van essentiële verbindingen om méér mogelijk te maken voor de kleine kerngemeenschappen. In de samenwerking met anderen vervult de VKKNB zowel de rol van inhoudelijk bijdrager en adviseur, als die van initiator en organisator.

In de samenwerking met anderen c.q. partners is 'co-participatie' (wederkerigheid) voor de VKKNB een uitgangspunt. Hierbij zet de VKKNB niet alleen in op inhoudelijke participatie met als doel elkaar te versterken, maar ook op financiële participatie c.q. co-financiering, zowel in financiële middelen als in natura.

De VKKNB heeft onder meer de volgende samenwerkingsrelaties:

A. Netwerkcontacten (incidenteel overleg / incidentele samenwerking)

- Belangenorganisaties als BUS (Brabantse Uitkeringsgerechtigden Samen), Zorgbelang Brabant, KBO (Katholieke Bond voor Ouderen) en VBOB (Verenigde Bonden Overleg Brabant)
- Zorginstellingen, waaronder zorgcoöperaties en de Zorgboog
- (Provinciale) Steuninstellingen als ZET en de Provinciale Raad Gezondheid
- Lokale welzijnsorganisaties als ContourdeTwern en Synthese
- Provinciale Statenfracties
- Werkgeversorganisaties c.q. economie-partners als SER-Brabant, MKB, ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouw Organisatie) en BZW (Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging)
- Onderwijsinstellingen en kennisinstituten als HAS 's-Hertogenbosch, PON, UvT (Universiteit van Tilburg), Wetenschapswinkel Wageningen en Cera (een coöperatief vennootschap in België, dat een onderzoekstak kent en daarmee bijdraagt aan het ontwikkelen en uitvoeren van maatschappelijke projecten)
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- KNMH (Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij)
- Coöperatieve instellingen als Coopnet en Rabobank
- Provinciale monumentenorganisaties als Monumentenfederatie Noord-Brabant, Stichting Brabantbeeld en Stichting Monumentenhuis Brabant
- Religieuze organisaties als het Bisdom van Den Bosch, het Bisdom van Breda en de PKN (Protestantse Kerk Nederland)
- Ondernemende instellingen c.q. ondernemers als Imagro, ThunderBuild, Samobiël en Heartfull-banking/Kredietunie

B. Participatie in samenwerkingsverbanden/netwerken¹

- Platform 'Zorgen doe je samen' (kennisdeling)
- Koepelorganisatie Zorgcoöperatie Zuid-Nederland

¹ Voorheen nam de VKKNB ook deel aan Breedband Manifest Brabant. Deze deelname is opgehouden doordat de Provincie de regie inzake breedband heeft overgenomen, mede naar aanleiding van deze deelname.

- Streeknetwerken: streeknetwerk de Peel, De Kempen, de Peelhorst, Het Groene Woud

C. Structureel (periodiek) overlegverband

- Provincie Noord-Brabant
- Landelijke Vereniging Kleine Kernen (LVKK) en de provinciale VKK's (informatie-uitwisseling en kennisdeling)
- Reizigersoverleg Brabant (ROB)
- Klankbord Krachtig Bestuur Noord-Brabant
- Regio West Brabant (RWB) / projectgroep Leefbaarheid
- Deelname aan bestuurlijk overleg streeknetwerken regio West-Brabant: Brabantse Wal, Landstad De Baronie, de Biesbosch en Waterpoort
- 't Heft (overkoepelende organisatie voor gemeenschapshuizen)

In deze overleg- en adviesorganen treedt de VKKNB op als belangenbehartiger van kerngemeenschappen in Noord-Brabant.

Naast de bestaande en nieuw aangegane samenwerkingspartners blijft de VKKNB op zoek gaan naar nieuwe samenwerkingspartners en allianties. In het op zoek gaan naar nieuwe samenwerkingspartners en in het aangaan van nieuwe allianties heeft de VKKNB een initiërende (trekkers-) en organiserende rol. Zodra nieuwe allianties zijn gevormd, kan de VKKNB, naast andere actieve partijen, ook een uitvoerende rol op zich nemen.

Voorbeelden van aangegane gelegenheidscoalities, die in 2016 vervolg krijgen zijn onder meer de volgende:

- De samenwerking met de Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) en het platform 'Zorgen doe je samen' (Zorgplatform). Deze samenwerking, waarvan de basis is gelegd in het Zorgplatform, is gericht op het ontwikkelen en in gang zetten van de verbreding van coöperatievorming op basis van het principe van zelfsturing van dorpen en/of kleine kerngemeenschappen. In dit omvattende samenwerkingsverband heeft de VKKNB een initiërende en een trekkersrol vervuld. Dit heeft in 2014 geresulteerd in de totstandkoming van een koepel voor zorgcoöperaties 'Zorgcoöperatie Zuid Nederland'. Deze koepelorganisatie, die is aangemerkt als 'toegelaten instelling', is ondersteunend en faciliterend aan lokale coöperaties/organisaties. Lokale coöperaties die lid zijn van de koepel kunnen hierbij een pakket afnemen. Hiermee wordt zoveel als mogelijk 'ontregeld' voor de lokale zorginitiatieven. De koepelorganisatie is als zelfstandig gremium gelinkt aan de VKKNB. In 2016 participeert de VKKNB in het Zorgplatform en de Zorgkoepel. De VKKNB blijft een bijdrage leveren aan het tot stand komen en uitvoeren van het werkplan en actief deelnemen aan de bijeenkomsten.
- Het provinciale ronde tafeloverleg inzake de problematiek van vrijkomende kerkgebouwen, waaraan de bisdommen van Den Bosch en Breda, de provinciale monumentenorganisaties, de VBG (Vereniging van Brabantse Gemeenten), de PKN (Protestantse Kerk Nederland) en de Provincie deelnemen. Dit initiatief is in 2013 opgestart en krijgt in 2016 vervolg. Het ronde tafeloverleg heeft in 2013 geleid tot de oprichting van een provinciale werkgroep bestaande uit een afvaardiging van genoemde organisaties, die als opdracht heeft te komen tot een plan van aanpak om de problematiek lokaal geagendeerd te krijgen en van hieruit te komen tot lokale aanpakken op maat. Met de afsluitende conferentie '

Maak werk van een lege kerk', die in februari 2014 heeft plaatsgevonden en waarin een gedeeld statement over de aanpak van deze problematiek door de samenwerkende partijen is ondertekend, is het agenderen geslaagd geweest. Daar de problematiek van vrijkomende kerkgebouwen nog volop leeft in de provincie Noord-Brabant, heeft de provinciale werkgroep zich een nieuwe opdracht gesteld, die is vastgelegd in een geactualiseerde agenda van de werkgroep. Aan deze geactualiseerde agenda wordt in 2016 uitwerking gegeven. Actiepunten betreffen onder meer: a) De afspraken, zoals vastgelegd in het statement, bewaken, stimuleren en gezamenlijk blijven uitdragen, b) De voortgang van feitelijke processen bewaken en daar waar nodig ondersteunen, c) Blijven investeren in de kennisrol en d) Het betrekken van nieuwe factoren. In het ronde tafeloverleg draagt de VKKNB zorg voor het voorzitterschap en secretariaat.

- De samenwerking met respectievelijk het PON en de Kleine Kernen Krant om jongeren actief te betrekken bij leefbaarheid. In de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken is de doelgroep jongeren vaak onderbelicht. Om dit te keren zijn in 2015 twee initiatieven opgestart, waaraan in 2016 vervolg zal worden gegeven:
 - De research community 'Licht op Jong!' om inzicht te krijgen in de vraag 'Wat beweegt jongeren', opdat bewonersorganisaties en gemeenten hierop kunnen aansluiten. Als vervolg op de research community is eind 2015 op initiatief van de VKKNB een pilotproject 'Licht op Jong!' gestart, dat doorloopt in 2016. Met dit pilotproject, waarbij vier jongere initiatiefnemers uit dorpen zijn geselecteerd, wordt een methodiek ontwikkeld om het dorp 'jongerenproof' te maken. Jongeren worden uitgedaagd om zelf de regie te nemen om de wensen en behoeften van de jongeren in het dorp in kaart te brengen en te komen tot een realistisch actieprogramma, aan de hand waarvan zij samen met de gemeente en andere organisaties in het dorp de leefbaarheid in hun dorp voor jongeren kunnen behouden en/of verbeteren.
 - De Jongerenkrant. In 2015 is voor het eerst de Jongerenkrant uitgebracht in samenwerking met en onder auspiciën van de Kleine Kernen Krant. De Jongerenkrant is een krant voor en van jongeren in de provincie Noord-Brabant en het streven hierbij is te komen tot (meer) actieve jongereninitiatieven, die zich inzetten voor de leefbaarheid. De Jongerenkrant zal in 2016 worden herhaald.

1.3 Belangrijkste activiteiten van de VKKNB

De activiteiten van de VKKNB vloeien direct voort uit en hangen direct samen met haar functie en taken, die benoemd zijn in paragraaf 1.1. De drie belangrijkste activiteiten van de VKKNB betreffen dan ook de volgende:

1. Belangenbehartiging

Bij belangenbehartiging gaat het er om dat de stem van bewoners(groepen) wordt gehoord en wordt meegenomen in besluitvormingsprocessen van overheden en maatschappelijke organisaties.

Zorgen dat bewonersorganisaties goed kunnen opkomen voor hun belangen, doet de VKKNB vooral door *beleidsbeïnvloeding*. Beleidsbeïnvloeding heeft tot doel dat overheden, politieke partijen en andere betrokken partijen overtuigd zijn van het nut van bewonersinitiatieven en de noodzaak inzien om deze bewonersvertegenwoordigingen serieus te nemen en actief te betrekken bij alle plannen ten aanzien van de leefbaarheid in de kerngemeenschappen van Brabant.

Daarnaast doet de vereniging aan belangenbehartiging door *vertegenwoordiging* in allerlei advies- en overlegorganen op provinciaal of regionaal niveau en stimuleert zij bewonersorganisaties om zitting te nemen in regionale en lokale organen. Vertegenwoordiging betekent rechtstreeks invloed uitoefenen op allerlei meningsvormende of besluitvormende processen die van belang zijn voor (de toekomst van) Brabant. Vertegenwoordiging draagt ook in belangrijke mate bij aan het opbouwen en onderhouden van een netwerk van betrokken partijen bij de leefbaarheid van Brabant.

Een aantal van de taken die beschreven worden onder *Informatie & advies* en *Kennisdeling* dienen ook 'belangenbehartiging' als doel.

2. *Informatie & advies (ondersteuning)*

Een goede informatievoorziening over provinciale en landelijke ontwikkelingen op het brede terrein van leefbaarheid acht de VKKNB van belang. Voor die informatievoorziening draagt de VKKNB op diverse manieren zorg:

- met het ledenmagazine Kernkracht (dat tevens inzet op kennisdeling), via de website www.vkknoordbrabant.nl en social media als facebook en twitter;
- door het jaarlijks organiseren van themabijeenkomsten en een algemene ledenvergadering;
- door het leveren van een bijdrage aan de organisatie van dorpendagen of andere regionale ontmoetingen tussen bewonersorganisaties, gemeenten en maatschappelijke organisaties;
- door informatie en advies op maat te bieden. Leden en andere betrokken bewoners kunnen op een breed gebied ondersteuning vragen van de vereniging. De bestuursleden komen uit alle delen van Brabant; ze treden voor hun eigen regio op als contactpersoon en beschikken over veel kennis en ervaring.

Het doel van informatie is dat individuen of groepen voldoende kennis hebben van de onderwerpen die voor hen van belang zijn. Het doel van advies is dat bewoners(groepen) een weloverwogen keuze kunnen maken bij praktische vraagstukken die hen bezig houden.

3. *Kennisdeling (on- en offline ontmoeting, uitwisseling en netwerkopbouw)*

De VKKNB stimuleert de kennisdeling van bewoners zodanig dat bewoners kennis kunnen nemen van elkaars ervaring en deskundigheid en dat zij daar gebruik van kunnen maken. Kennisdeling ziet de VKKNB immers als vliegwiel voor deskundigheidsbevordering en zelfsturing: door kennisdeling worden bewonersorganisaties in staat gesteld zich te ontwikkelen als deskundige en goed toegeruste bewonersorganisaties, die in staat zijn om zelf de belangen van hun gemeenschap en/of medebewoners goed te kunnen vertegenwoordigen en behartigen. Daarnaast stimuleert de VKKNB dat uitwisseling plaatsvindt tussen bewonersorganisaties, overheden en maatschappelijke organisaties. Elkaar ontmoeten, lijfelijk of virtueel, is een eerste voorwaarde voor het uitwisselen van kennis, ervaring en deskundigheid. Bij netwerkopbouw gaat het er om dat het ervaren nut van ontmoetingen en/of uitwisseling, leidt tot (langdurige) vruchtbare relaties tussen diverse partijen om problemen of actiepunten gezamenlijk aan te pakken.

1.4 Specialiteit Integrale benadering van Leefbaarheid

Verbetering van de leefbaarheid is de core business van de VKKNB. Om deze integrale benadering uit te dragen is de belangenbehartiging gericht op het continu onder de aandacht brengen en houden van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van leefbaarheid in kerngemeenschappen in Brabant.

Zowel richting de Provincie als in allerlei andere gremia. Hierbij hanteert de VKKNB een brede definitie van 'leefbaarheid', waardoor ze zich begeeft op talloze terreinen, zoals vervoer, duurzaamheid, digitalisering, economische ontwikkeling, voorzieningen, intensieve veehouderij, huisvesting, zorg en sociale cohesie. Hiermee komt ze op voor de kerngemeenschappen in de provincie Noord-Brabant.

In de belangenbehartiging is, naast de stem van kerngemeenschappen in allerlei gremia, ook het verbinden van partijen een specialiteit van de VKKNB. Enerzijds brengt zij dit tot uitdrukking in het verbinden van maatschappelijke organisaties op een bepaald domein van leefbaarheid, om te komen tot 'op maat' oplossingen ten gunste van kerngemeenschappen. Anderzijds zit het verbinden ook in het tot stand brengen van samenwerkingen tussen kerngemeenschappen onderling om van elkaar te leren en elkaar zodoende te versterken.

Bij dit laatste benadrukt de VKKNB de eigen verantwoordelijkheid van bewoners en het nemen van eigen initiatief. Een belangrijk grondprincipe hierbij is de onderlinge solidariteit en ruimte voor innovaties, maar ook het creëren van randvoorwaarden om deze mogelijk te maken en te doen slagen.

1.5 Belangrijkste resultaten 2015

De belangrijkste resultaten van 2015 zijn:

1. De introductie van de 'DOE-budgetten'. Hiermee heeft de Provincie gehoor gegeven aan een uitdrukkelijke wens van bewonersorganisaties om een vervolg te geven aan de IDOP-aanpak. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in 2014 van de Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant is gevraagd aan de leden hoe ze de toekomst na de IDOP's (integrale dorpsontwikkelingsplannen) zien. Duidelijk is naar voren gebracht dat het vervolg een eenvoudige regeling zou moeten zijn zonder te veel voorwaarden vooraf. Met deze wens van haar leden is de vereniging aan de slag gegaan en heeft gesprekken gevoerd met statenleden. Er is een initiatiefvoorstel ingediend en door de Staten aangenomen. Hiermee is de regeling DOE-budgetten geboren.
2. De opstart van de koepelorganisatie zorgcoöperaties 'Zorgcoöperatie Zuid Nederland' (zie pagina 5) en het organiseren van kennisdeling door middel van regionale bijeenkomsten.
3. Het op de agenda houden van de problematiek van vrijkomende kerkgebouwen in de provincie Noord-Brabant. In 2015 zijn de fusies van parochies in de provincie Noord-Brabant een feit geworden. Nu komt het aan op zorgvuldige procesvoering in het komen tot mogelijke herbestemming. Continuering van de provinciale werkgroep en een geactualiseerde agenda dragen hieraan bij.
4. Het aanreiken van tools aan bewonersinitiatieven en -organisaties om ze verder op weg te helpen.
Zo is in 2015 door de VKKNB de brochure 'Provinciale Statenverkiezingen' uitgebracht. Ook is in 2015 in samenwerking met het PON de training 'Communicatie dorpsraden' aangeboden aan een aantal dorpsraadleden. Ontwikkeld materiaal wordt beschikbaar gesteld aan andere leden. Tevens is in 2015 door de VKKNB het begeleidingstraject 'Verdiepingsslag Overheidsparticipatie' ontwikkeld, dat in 2016 aangeboden gaat worden. Daarnaast is in 2015 de door ZET ontwikkelde toolkit 'Mobiliteit' onder de aandacht gebracht bij aangesloten leden.
5. Het agenderen, - lokaal en landelijk -, van prangende kwesties op het gebied van leefbaarheid, zoals wildgroei in aanbieders van glasvezel, de gevolgen van krimp en bevolkingsdaling, de sluiting van basisscholen in de kleine kernen en de nieuwe vluchtelingenproblematiek.

6. De VKKNB is bekend en wordt erkend als maatschappelijke organisatie van kerngemeenschappen. Dit wordt bereikt door een hoge mate van presentie in diverse gremia, waarin zij aandacht heeft voor leefbaarheidsvraagstukken. De eerder geschetste samenwerkingsrelaties, zoals het Peelnetwerk De Kempen, de Peelhorst en de samenwerking met de RWB, getuigen hiervan.

1.6 Doelgroepen en doelgroepbereik

De VKKNB heeft de volgende doelgroepen in beeld:

- a) Kerngemeenschappen, zoals dorpsraden, andere vertegenwoordigende bewonersorganisaties en/of -initiatieven. Deze doelgroep ziet de VKKNB als prioritaire doelgroep.
- b) Overheden, zowel bestuurlijk als ambtelijk apparaat en volksvertegenwoordigers.
- c) Maatschappelijke organisaties als 't Heft, BVWO (Brabantse Vereniging van instellingen voor Welzijn Ouderen), VBOB (stichting Verenigde Bonden Overleg Brabant), woningcorporaties, Reizigersoverleg Brabant, de streeknetwerken, ZLTO (Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie, (patiënten) belangenorganisaties, zorginstellingen, (provinciale) steuninstellingen en lokale welzijnsorganisaties. Deze maatschappelijke organisaties ziet de VKKNB niet alleen als doelgroep, maar tevens als samenwerkingspartner om doelen te kunnen bereiken (zie bovenstaand onder 1.2).

In het onderstaande volgt een nadere toelichting op de doelgroepen die de VKKNB kent.

Ad a: kleine kerngemeenschappen

In 2016 is de VKKNB actief voor alle kerngemeenschappen in de provincie Noord-Brabant. Hieronder vallen bij uitstek de 'kleine kernen': dorpen met 6.000 of minder inwoners. De provincie Noord-Brabant telt in totaal 215 kleine kernen. Samen zijn ze goed voor circa 500.000 inwoners; dat is ongeveer 20% van de Brabantse bevolking. Van deze 215 kleine kernen zijn per 1 oktober 2015 144 kleine kernen lid van de VKKNB.

We signaleren hierbij ook een tendens: ook wijkraden uit de steden en plaatsen groter dan 6.000 inwoners weten de VKKNB te bereiken. Omdat de VKKNB zich beseft dat een verbreding naar grotere kernen een principiële ander uitgangspunt inhoudt, neemt de VKKNB een eventuele verbreding de komende periode goed in overweging.

Over het algemeen zijn de leden van de VKKNB verenigd in de vorm van dorpsraden of bewonersorganisaties. De VKKNB staat uiteraard ook open voor andere organisatievormen.

In vergelijking met 2014 laat het ledental in 2015 een lichte stijging zien: in 2014 waren 140 kleine kernen lid van de VKKNB. Dit betekent dat het ledental in 2015 is gestegen met 4 kernen. Ingegeven door een lichte daling van het ledental in 2013 (- 4), heeft de VKKNB evenals in 2014 ook in 2015 actief ingezet op het laten zien van haar meerwaarde en het vergroten van haar zichtbaarheid naar de kernen toe. Acties die hiertoe ondernomen zijn:

- Het organiseren van keukentafelgesprekken met dorpsraden;
- Het gericht inzetten van communicatie-middelen zoals facebook en de website;
- Het monitoren van het lidmaatschap;
- Het in beeld brengen van 'witte vlekken'.

Ad b: overheden; bestuur, ambtelijk apparaat & volksvertegenwoordigers

De VKKNB voert intensief overleg met de contactambtenaar van de Provincie om de Provincie te informeren en om vraagstukken onder de aandacht te brengen. Daarnaast heeft de VKKNB minimaal 20 x per jaar contact met overheden, hetzij provinciaal, hetzij regionaal, hetzij gemeentelijk. Dit contact komt zowel gevraagd als ongevraagd tot stand en de aard en mate van het overleg is afhankelijk van het betreffende leefbaarheidsvraagstuk.

Ad c: maatschappelijke organisaties

Met veel maatschappelijke organisaties heeft de VKKNB incidenteel overleg en met een aantal structureel.

Ook wordt de expertise van de VKKNB gevraagd, zoals bij de projectgroep Sociale Veerkracht (Telos, PON, Provincie, RWB en VKKNB), de themavoorbereiding van het Plattelandsparlement 2015, de midterm review bevolkingsdaling van BZK en bij nieuwe beleidsontwikkelingen van de Provincie zoals L@B, Vitaal Platteland en Duurzaamheid.

Daarnaast is de VKKNB zoals bovenstaand aangegeven vertegenwoordigd in diverse overleg- en adviesorganen. Op jaarbasis is de VKKNB vertegenwoordigd in gemiddeld 10 adviesraden, commissies en dergelijke.

1.7 Appèl op actieve burgers

De VKKNB hecht groot belang aan actief burgerschap en zelfwerkzaamheid van kerngemeenschappen en dit vormt dan ook haar uitgangspunt. Haar ondersteuningswijze is hier ook op gericht: zij neemt niet over, maar ondersteunt kerngemeenschappen dusdanig dat zij in beweging worden gebracht om zelf tot oplossingen te komen. Uitgangspunt van de VKKNB: de kracht ligt in de kleine kerngemeenschappen zélf. De VKKNB stuurt op het zelfoplossend vermogen van kerngemeenschappen en daar waar nodig ondersteunt zij de ontwikkeling ervan of versterkt ze dit.

In praktische zin geeft de VKKNB als volgt vorm aan het doen van een beroep op actieve burgers of vrijwilligers:

- Goede voorbeelden verzamelen in een databank en oproepen tot het delen van goede voorbeelden op websites, social media, via nieuwsbrieven en in Kernkracht;
- Dorpsraadsleden, bewonersorganisaties en -initiatieven (persoonlijk) vragen hun ervaringsdeskundigheid te delen;
- De ervaringsdeskundigheid van zowel bestuursleden als dorpsraadsleden/bewonersorganisaties benutten;
- Organiseren van regionale en provinciale themabijeenkomsten om bewustwording, meedenken en meedoen (aanpakken) op gang te brengen. Voorbeelden die in dit kader kunnen worden genoemd zijn het PlattelandsParlement, seminar 'Toekomst kerkgebouwen in de Peel' en het inhoudelijk programma van het jubileumcongres.
- Het oproepen en uitdagen van leden en bewoners om een actieve bijdrage te leveren aan de taken en activiteiten van de VKKNB. Voorbeelden hiervan zijn vrijwilligers, die actief zijn in de redactie van het magazine Kernkracht en in het begeleidingstraject 'Verdiepingsslag Overheidsparticipatie'.

In het oproepen en uitdagen van kerngemeenschappen om een actieve bijdrage te leveren of inbreng te hebben, hanteert de VKKNB het principe van wederkerigheid. De VKKNB en de kleine kerngemeenschappen staan ten dienste van elkaar.

2 Leefbaarheid, zorginnovatie en participatie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de wijze waarop de VKKNB aansluiting vindt bij de provinciale rolopvatting, doelen, resultaten en thema's. Hiertoe zal allereerst het beleidskader van de Provincie Noord-Brabant worden geschetst om van daaruit de bijdrage 2016 van de VKKNB aan de realisatie van de provinciale doelstellingen en rolopvatting te concretiseren. Hierbij wordt uitgegaan van het beleidskader Leefbaarheid 2012-2015 'Leefbaarheid@Brabant' (Provincie Noord-Brabant, juli 2012)².

2.1 Rolopvatting, doelen en thema's Provincie Noord-Brabant

In het Beleidskader Leefbaarheid 2012-2015 'Leefbaarheid@Brabant' gaat de Provincie Noord-Brabant in op haar rol en centrale doelstelling voor de komende periode. Hierin benoemt zij tevens een aantal inhoudelijke thema's, die als gevolg van demografische ontwikkelingen worden opgeroepen, en die de komende tijd aandacht behoeven.

In het navolgende passeren respectievelijk de rolopvatting, de centrale doelstelling en de thema's de revue.

Rolopvatting Provincie Noord-Brabant

De Provincie Noord-Brabant hanteert een drieledige rolopvatting: 1) agenderen, 2) signaleren en 3) mee ontwikkelen.

Centrale doelstelling Provincie Noord-Brabant

De volgende centrale doelstelling wordt door de Provincie Noord-Brabant geformuleerd (Provincie Noord-Brabant, juli 2012):

"Het versterken van het zelforganiserend vermogen van (sub)regionale netwerken met dóórwerking naar de oplossing van leefbaarheidsvraagstukken als gevolg van demografische ontwikkelingen".

Deze doelstelling wordt voorts door de Provincie Noord-Brabant ontleed in twee componenten (Provincie Noord-Brabant, juli 2012):

- 1) Het versterken van zelforganiserend vermogen. Dit is volgens de Provincie geen einddoel maar een tussendoel, omdat dit een essentiële randvoorwaarde is voor het agenderen en oplossen van leefbaarheidsvraagstukken door partijen 'van onderop' (in streeknetwerken);
- 2) Doorwerking van zelforganiserend vermogen naar de oplossing van leefbaarheidsvraagstukken die het gevolg zijn van demografische ontwikkelingen.

Subdoelen Provincie Noord-Brabant

Voorts en vanuit haar centrale doelstelling heeft de Provincie Noord-Brabant nog de volgende subdoelen geformuleerd:

- Het formuleren van leefbaarheidsopgaven door (sub)regionale netwerken zélf, eveneens dat ze zelf oplossingen bedenken en zelf ook uitvoeren;
- Dat burgers in hun rol van bewoners van het gebied in voldoende mate participeren in deze netwerken, ook in relatie tot de kernopgaven van de Provincie;
- En dat deze eigen initiatieven van regionale netwerken ook leiden tot verbetering van de leefbaarheid.

² De VKKNB heeft kennis genomen van het nieuwe Bestuursakkoord 2015-2019, waarin de koers en visie van de Provincie Noord-Brabant voor de komende vier jaar staan beschreven.

2.2 Thema's VKKNB

Voor de komende jaren heeft de VKKNB een aantal kernthema's c.q. taakgebieden geformuleerd, die zijn uitgewerkt in de toekomstvisie 2013-2017, te weten:

1. *Participatie*
2. *Leefbaarheid*
3. *Samenwerking*

Binnen deze taakgebieden worden ontwikkelingen benoemd en speerpunten aangegeven die toekomstgericht zijn en daarmee richtinggevend voor de komende jaren.

Het gaat om de volgende taakgebieden en bijpassende kernwoorden:

1. Participatie (zelfsturing, ontmoeting, binding en samenredzaamheid)
2. Leefbaarheid, oftewel, wonen, werken en leven (sociale cohesie, voorzieningenniveau, infrastructuur, fysieke en digitale bereikbaarheid, economische ontwikkelingen en kleinschalige economische innovatie)
3. Samenwerking (nieuwe netwerken, improvisatiemaatschappij)

Participatie

In toenemende mate komt in de komende jaren de nadruk te liggen op de participatie van de burgers, met de nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van iedere burger. Hierbij komen de begrippen zelfsturing en samenredzaamheid om de hoek kijken, of, om in termen van de Provincie te spreken: het zelforganiserend vermogen. Dat wat voor de individuele burger geldt, geldt ook voor collectiviteiten: de dorpsraden en bewonersorganisaties in kerngemeenschappen. Participatie ziet de VKKNB dan ook als rode draad in haar taken en activiteiten. In aansluiting op beleid wil de VKKNB de komende jaren extra inzetten op het stimuleren en bevorderen van het zelforganiserende en zelfwerkzame vermogen van kerngemeenschappen. Door ontmoetingen op dorps-, lokaal of regionaal niveau, op diverse terreinen en met inzet van verscheidene middelen, zal zelfregie toenemen. Bij elke activiteit die de VKKNB dan ook onderneemt, gaat zij uit van de eigen verantwoordelijkheid en inzet van bewoners. Binding tussen de bewoners en met de regio versterkt de positie van de (kleine) kernen. Bewoners moeten het zelf doen en daar waar nodig vervult de VKKNB een ondersteunende of initiërende rol.

Leefbaarheid

Hoewel 'leefbaarheid' een veelomvattend begrip is en het uiteindelijk de kerngemeenschappen zélf zijn die dit begrip inkleuren aan de hand van vraagstukken die zij tot een oplossing willen brengen, wil de VKKNB de komende periode nadere aandacht schenken aan een aantal thema's op het gebied van leefbaarheid. Het betreft dan gedeelde vraagstukken c.q. thema's tussen de kleine kerngemeenschappen; vraagstukken die in meerdere kernen gesignaleerd worden.

Taakgebieden	Inzet mogelijke instrumenten / middelen	Vraagstukken
Participatie	Coöperatievorming	Voorzieningenniveau, o.a. zorg
Participatie	Coöperatievorming	Fysieke & digitale bereikbaarheid, o.a. breedband
Leefbaarheid	Leefbaarheidsprojecten, actief burgerschap, vrijwillige inzet	Sociale cohesie, sociale veerkracht, o.a. actieve participatie van jongeren en aanpak problematiek van vrijkomende kerkgebouwen

Taakgebieden	Inzet mogelijke instrumenten / middelen	Vraagstukken
Samenwerken	Alliantievorming o.a. middels gelegenheidscoalities (BrabantLab), leefbaarheidsprojecten, innovatie middels kennisdeling, samenwerking werkgevers (BZW/MKB/ZLTO)	Economische ontwikkeling en kleinschalige economische innovatie, voorzieningenniveau, o.a. mobiliteit

Samenwerking

Om aan bovengenoemde kern- en subthema's (voortvloeiend uit het thema 'leefbaarheid') te werken, is samenwerking een vereiste. Met andere woorden, het thema 'samenwerking' ziet de VKKNB als randvoorwaarde om inhoudelijk met de thema's succesvol aan de slag te kunnen gaan.

Nieuwe netwerken kunnen ontstaan; nieuwe vormen van samenwerking op basis van improvisatie en innovatie.

In 'samenwerking' onderscheidt de VKKNB een aantal niveaus waarop zij ook initieert, stuurt en meedoet:

- Kerngemeenschappen onderling: bovenlokaal, (sub-)regionaal niveau
- Kerngemeenschappen en lokale overheden
- VKKNB en publieke en private organisaties
- Publieke / private organisaties en kerngemeenschappen
- LVKK en andere VKK's in Nederland (met name ten aanzien van kennisdeling en ontwikkeling, o.a. ten aanzien van het komen tot verdienmodellen)

Bovengenoemde thema's van de VKKNB sluiten aan bij een aantal thema's c.q. doelen, die de Provincie heeft geformuleerd. Zetten we de thema's van de VKKNB naast die van de Provincie, dan draagt de VKKNB bij aan de volgende provinciale thema's c.q. doelen:

Thema's Provincie Noord-Brabant	Vervat in thema's VKKNB*
Wonen – welzijn – zorg	Hoofdthema's: Leefbaarheid & Burgerparticipatie Zorg, duurzaamheid, zelfsturing kerngemeenschappen in aanpak leefbaarheid, gezondheid (o.a. i.r.t. intensieve veehouderij) en de betrokkenheid van jongeren bij leefbaarheid.
(Kleinschalige) economische innovatie	Hoofdthema: Samenwerking , met name gericht op alliantievorming om te komen tot alternatieve en innovatieve oplossingen voor leefbaarheidsproblematieken, alsook de deelname aan diverse netwerkoverleggen. Denk hierbij aan Triple Helix en de samenwerking met BZW, MKB en ZLTO.
Innovatieve oplossingen voor kleinschalige vervoersvoorzieningen	Hoofdthema: Samenwerking , met name gericht op actieve deelname aan diverse netwerkoverleggen, alsook alliantievorming om te komen tot alternatieve en innovatieve oplossingen voor vervoersproblematieken. Voorbeeld: Samobiel.
Taakdifferentiatie tussen dorpen als het gaat om de beschikbaarheid van voorzieningen.	Hoofdthema's: Samenwerking & Burgerparticipatie , bovenlokale en/of (sub-)regionale samenwerking kernen en hun lokale overheden om leefbaarheidsvraagstukken in brede zin aan te pakken.

Thema's Provincie Noord-Brabant	Vervat in thema's VKKNB*
Opschaling van en samenwerking tussen zorgcoöperaties.	Hoofddthema: Samenwerking , gericht op kernen en publiek/private organisaties, met behoud van kleinschaligheid.

*N.B. Alle drie de thema's van de VKKNB zijn van toepassing op de thema's van de Provincie. Echter, een hoofddaccent is hierin aangebracht.

Met en door in te zetten op deze thema's draagt de VKKNB bij aan de gewenste resultaten van de Provincie Noord-Brabant.

Dit zijn de volgende (Provincie Noord-Brabant, juli 2012):

- i) We weten welke factoren het zelforganiserend vermogen stimuleren dan wel belemmeren.
- ii) De betrokken streeknetwerken hebben samen met ons de agenda voor leefbaarheidsvraagstukken geïnventariseerd en in kaart gebracht met wie, welke resultaten bereikt dienen te worden.
- iii) Er zijn innovatieve projecten en pilots gestart en uitgevoerd op een aantal van de in dit beleidskader opgesomde thema's.

Dit zal verduidelijkt worden in de volgende paragraaf, waar wordt ingegaan op de concrete activiteiten van de VKKNB in 2016.

Aan de overige thema's van de Provincie Noord-Brabant, - te weten: 'Gastvrij en toegankelijk Brabant', 'Veiligheid' en 'Gezondheid' -, zal door de VKKNB minder expliciet aandacht worden besteed, omdat deze minder aansluiten bij haar profiel en kerntaken. De VKKNB focust zich hiermee op een aantal kernthema's. Daar waar de andere provinciale thema's in kerngemeenschappen naar boven rijzen, zal de VKKNB hier op gepaste wijze op reageren of anticiperen.

2.3 Concretisering thema's: bijdrage VKKNB aan de realisatie van provinciale doelstellingen

De concrete activiteiten die de VKKNB in 2016 uitvoert, vloeien direct voort uit de hierboven geschetste centrale thema's (Burgerparticipatie, Leefbaarheid en Samenwerking) en zijn passend binnen de eerder omschreven kerntaken c.q. kernactiviteiten van de VKKNB, te weten: belangenbehartiging, informatie & advies en kennisdeling.

In het activiteitenplan 2016 is naast een aantal reguliere activiteiten ook een aantal speerpunten opgenomen, die uitdrukking geven aan de actualiteit van leefbaarheidsvraagstukken. Gemene deler in deze speerpunten, is het belang dat de VKKNB hecht aan een gezamenlijke (bovenlokale) aanpak van leefbaarheidsvraagstukken c.q. -projecten en het stimuleren van zelfsturing c.q. het zelforganiserend vermogen van bewoners. Hiermee sluit de VKKNB aan bij de huidige beleidskaders van overheden, waarin de transities, de kanteling, de Doedemocratie en burgerkracht centraal staan.

De speerpunten in 2016 zijn:

- Opvolging van de 'DOE-budgetten'. Hoewel de 'DOE-budgetten' in 2016 geen vervolg krijgen, zal de VKKNB blijven pleiten voor een eenvoudige regeling ('zaaigeld') voor initiatiefnemers in kerngemeenschappen om de energie en kracht van bewoners te faciliteren en in die eigen initiatieven te komen tot verbinding. 'Simpel' (geen ingewikkelde regelingen), 'van onderaf' (vraag-gestuurd) en 'dialoggestuurd' (sturen op verbinding en netwerkorganisatie), dat is hoe de VKKNB de toekomst ziet. Hierop zal zij ook ondersteunen.

- Jongeren en leefbaarheid. In de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken in 2016 speciale aandacht uit naar de specifieke doelgroep jongeren. Blijvend wordt inspanning verricht om jongeren actief te krijgen in de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken.
- Burger- en overheidsparticipatie. In 2016 zet de VKKNB in op het aanbieden van het begeleidingstraject 'Burger- en overheidsparticipatie in de Doe-democratie', gericht op het versterken van de co-creatie tussen bewonersorganisaties en gemeenten in de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken.
- Breedband. In 2016 zet de VKKNB zich in voor de toegankelijkheid van glasvezel in de buitengebieden van Brabant.
- Zorg-naar-behoefte. In 2016 blijft de VKKNB zich inspannen voor betaalbare en kwalitatief hoogwaardige zorg dicht bij huis. Dit doet zij onder meer door inzet in het Platform Zorgen Doe je Samen, waarbij zelfsturing op dit gebied wordt gestimuleerd, o.a. door ondersteuning van co-operatieve initiatieven.
- BrabantLab: komen tot innovatieve oplossingen voor leefbaarheidsvraagstukken in kerngemeenschappen. BrabantLab wordt door de VKKNB gezien als een continu proces, waarbij op basis van vraagstukken verbindingen worden gelegd en gelegenheidscoalities worden aangegaan tussen 'probleemhouders' en niet vanzelfsprekende partners en/of organisaties om van daaruit te komen tot niet voor de hand liggende oplossingen. Dit gebeurt in 2016 o.a. in en vanuit (intensivering) van de huidige samenwerkingsverbanden die zich bezighouden met leefbaarheid, zoals streeknetwerk De Peel, de Regio West Brabant, 't Heft, het PON en het Provinciale Rondetafeloverleg Vrijkomende Kerkgebouwen.

In het activiteitenprogramma op de volgende pagina werken wij de doelstellingen verder uit in activiteiten.

Activiteiten VKKNB 2016				
Op het gebied van:	Thema Burgerparticipatie	Thema Leefbaarheid	Thema Samenwerking	Resultaten 2016
Belangenbehartiging		LVKK: <ul style="list-style-type: none"> De VKKNB is vertegenwoordigd in het bestuur van de landelijke vereniging van kleine kernen (LVKK); De ambtelijk secretaris neemt minimaal 2 keer per jaar deel aan het provinciale coördinatorenoverleg, georganiseerd door de LVKK. 		<ul style="list-style-type: none"> De VKKNB is op de hoogte van landelijke en provinciale ontwikkelingen en heeft haar dorpsraadleden over actuele ontwikkelingen geïnformeerd.
		De VKKNB neemt deel aan (streek-)netwerken in de diverse regio's op het gebied van breedband, energie, economische ontwikkelingen, (kleinschalige) economische innovatie, vervoer en zorg.		<ul style="list-style-type: none"> De VKKNB heeft deelgenomen aan het Reizigersoverleg Brabant; streeknetwerk De Peel, De Kempen, De Peelhorst; het bestuurlijke overleg streeknetwerken West Brabant; het Zorgplatform 'Zorgen doe je samen'. Binnen de (streek-)netwerken heeft de VKKNB een bijdrage geleverd aan het inventariseren van de (provinciale) agenda voor leefbaarheidsvraagstukken en aan het in kaart brengen van met wie, welke resultaten bereikt dienen te worden.
			Streeknetwerk De Peel. In het Peeln netwerk maakt de VKKNB deel uit het van dagelijks bestuur. Daarnaast is de VKKNB trekker van de projectgroep Leefbaarheid. Actuele thema's die spelen in de streek worden binnen het streeknetwerk geagendeerd en opgepakt. Hiertoe hebben de samenwerkende partners in het Peeln netwerk o.a. de afgelopen periode een beeldverhaal ontwikkeld als hulpmiddel voor het vervolg op de IDOP's.	<ul style="list-style-type: none"> De VKKNB is actief vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van streeknetwerk De Peel en heeft een trekkersrol vervuld in de projectgroep Leefbaarheid. Het beeldverhaal als hulpmiddel voor het vervolg op de IDOP's is breed uitgedragen en gedeeld in de provincie Noord-Brabant.

Activiteiten VKKNB 2016				
			De VKKNB is trekker van deze activiteit. In het beeldverhaal wordt leefbaarheid breed opgevat, inclusief economie.	
		De VKKNB houdt inleidingen of lezingen op bijeenkomsten, congressen e.d. die relevant zijn voor de leefbaarheid in kerngemeenschappen.		Op minimaal 6 bijeenkomsten of congressen e.d. heeft de VKKNB een spreekbeurt of inleiding gehouden. Actuele leefbaarheidsthema's, zoals de kanteling, zelfbeheer, kleinschaligheid, kerksluitingen, duurzaamheid, zorg e.d., die leven in de kerngemeenschappen in Brabant zijn hierdoor onder de aandacht gebracht.
		De VKKNB brengt brochures, handreikingen, factsheets e.d. uit over onderwerpen die actueel zijn voor beleidsmakers, dorpsraden en andere stakeholders.		Minimaal 2 brochures, handreikingen e.d. zijn in 2015 door de VKKNB uitgebracht en verspreid onder beleidsmakers, dorpsraden en andere stakeholders.
		Actieve bewoners zijn hard nodig om de leefbaarheid in stand te houden. Hun positie binnen het gemeentelijk beleid is echter niet altijd even duidelijk. De VKKNB ontwikkelt dan ook een visie op actief burgerschap in kerngemeenschappen.	In relatie tot leefbaarheidsprojecten: de VKKNB levert een bijdrage in de uitwerking van het thema 'van overheidsparticipatie bij burgerinitiatieven'. Hiermee bedoelen we dat de overheid minder sturend en meer faciliterend is en dat ruimte wordt gegeven aan actief burgerschap. Dit doen we o.a. in samenwerking met de RWB. De bijdrage bestaat uit het mee ontwikkelen van een visie over de wijze waarop burgerparticipatie kan worden vormgegeven en de rol van de (lokale) overheid kan worden gekanteld om het primaat daadwerkelijk bij de burger te krijgen.	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn in het kader van leefbaarheidsvraagstukken en zelfsturing innovatieve pilots gestart, zoals de 'achterban-app'. • De VKKNB heeft een visie ontwikkeld op actief burgerschap in kerngemeenschappen en heeft een eenvoudige ondersteuningsregeling om actief burgerschap te stimuleren (opvolging DOE-budgetten) gepromoot. • Factoren die het zelforganiserend vermogen stimuleren dan wel belemmeren zijn in beeld gebracht, zowel aan de zijde van de burger als aan de zijde van de (lokale) overheid.

Activiteiten VKKNB 2016

			Daar waar mogelijk verbreden we de bijdrage en inzichten naar de andere regio's in Brabant. Naast het centrale thema 'van overheidsparticipatie bij burgerinitiatieven', - de rode draad -, levert de VKKNB ook een bijdrage in de uitwerking van andere thema's, die door de RWB centraal zijn gesteld, te weten: 'Sturen of laten gebeuren in het onderwijs', 'Wonen met zorg en welzijn', 'Leefbaarheid en plattelandseconomie', 'Arbeidsmigranten in West Brabant' en het 'Infopunt leefbaarheid'.	
		Jaarlijks (vóór de zomervakantie) organiseert de VKKNB per regio keukentafelgesprekken met de voorzitters van dorpsraden. Tijdens deze gesprekken worden vraagstukken opgehaald en verkend en wordt bekeken of de VKKNB kan bijdragen in een oplossing van lokaal/bovenlokaal vraagstuk.		<ul style="list-style-type: none"> • De VKKNB is zichtbaar bij kleine kerngemeenschappen en weet wat er lokaal/regionaal leeft. • De VKKNB draagt bij in het oplossen van lokale/bovenlokale vraagstukken en zet kleine kerngemeenschappen aan tot het zelf oplossen van vraagstukken (kantelen). • Input van de kleine kerngemeenschappen wordt indien mogelijk (passend) meegenomen in het werkplan van het daaropvolgende jaar.
		Jaarlijks voert de VKKNB overleg met de fracties van de provincie Noord-Brabant.		<ul style="list-style-type: none"> • Fracties zijn geïnformeerd over de inzet (het werkplan) van de VKKNB.
	De VKKNB zet in op het komen tot actieve jongerenorganisaties of -initiatieven, die zich inzetten voor de leefbaarheid in kleine kerngemeenschappen.			<ul style="list-style-type: none"> • Meer jongeren zijn betrokken bij het brede thema Leefbaarheid. • Meer jongeren zijn actief op het thema leefbaarheid.

Activiteiten VKKNB 2016				
		Breedband. De VKKNB zet in op de toegankelijkheid van glasvezel, met name voor bewoners in de buitengebieden. Indien gewenst zou iedereen in het buitengebied moeten kunnen beschikken over een glasvezelverbinding.		<ul style="list-style-type: none"> Breedband en de toegankelijkheid daarvan voor iedereen is provinciaal geagendeerd.
Informatie & advies	<p>Zelfsturing aanpak leefbaarheidsvraagstukken. In veel kerngemeenschappen in Noord-Brabant is er geen georganiseerde dorps-/bewonersvertegenwoordiging. Om de participatie van bewoners in de aanpak van leefbaarheidsvraagstukken te vergroten, wil de VKKNB stimuleren dat (kleine) kernen aan de slag gaan met het ontwikkelen en uitvoeren van dorps-/kernenplannen. In 2016 worden kleine kerngemeenschappen en gemeenten dan ook gestimuleerd en daar waar nodig ondersteund om over te gaan tot de ontwikkeling dan wel uitvoering van dorps-/kernenplannen. Hierbij haakt de VKKNB in op twee speerpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co-creatie tussen bewoners en gemeenten (o.a. door kernen in staat stellen uitvoering te geven aan hun ideeën, zonder ze aan de voorkant te begrenzen); - Stadteland (in aansluiting op de doorontwikkeling naar 'kleine kerngemeenschappen' en de tran- 			<ul style="list-style-type: none"> Er is in het kader van leefbaarheidsvraagstukken en zelfsturing een innovatieve pilot gestart 'Burger- en overheids-participatie in de Doe-democratie'. Dit met inzet van professionele vrijwilligers.

Activiteiten VKKNB 2016

	<p>sitie stad en land (Vitaal Platteland)): kernen in staat stellen zelf de schaal te bepalen, waarbinnen ze hun ideeën en initiatieven tot uitvoering willen brengen (lokaal, bovenlokaal of sub-regionaal).</p> <p>De VKKNB maakt hierbij gebruik van de inzet van professionele c.q. deskundige vrijwilligers. Uitgangspunten bij de werving en inzet van vrijwilligers zijn het benutten van aanwezige expertise en talenten en diversiteit.</p>			
			<p>De VKKNB gaat met het PON bekijken waar we elkaar kunnen versterken. In de loop van 2016 wordt deze samenwerking concreet gemaakt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In 2016 zijn afspraken inzake de samenwerking PON en VKKNB vastgelegd. • Gemaakte afspraken zijn opgevolgd.
			<p>De VKKNB gaat met 't Heft bekijken waar we elkaar kunnen versterken. In de loop van 2016 wordt deze samenwerking concreet gemaakt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In 2016 zijn afspraken inzake de samenwerking 't Heft en VKKNB vastgelegd. • Gemaakte afspraken zijn opgevolgd.
		<p>De VKKNB is toegankelijk voor het beantwoorden van vragen van kerngemeenschappen, verstrekt informatie en/of denkt mee. Dit kan ook door inzet van ervaring of goede voorbeelden uit andere (kleine) kernen. Deze info- en adviesfunctie kent de volgende vormen: per mail, telefonisch, schriftelijk of een werkbezoek.</p>		<p>In 2016 worden tenminste 60 informatieve vragen beantwoord en/of adviezen gegeven door de VKKNB op verzoek van kerngemeenschappen of andere betrokken partijen.</p>

Activiteiten VKKNB 2016				
		Website VKKNB: In 2015 is de website van de VKKNB vernieuwd: toegankelijker, gebruiksvriendelijker en met een eigentijdse uitstraling. De VKKNB houdt haar eigen website actueel door het plaatsen van actueel nieuws.		De website van de VKKNB is gevuld met actueel en relevant nieuws en informatie.
		Sociale media: De VKKNB houdt haar eigen facebookpagina actueel en twittert actief.		Via facebook en twitter zijn belangstellenden ('vrienden' en 'volgers') geïnformeerd over actualiteiten en bewonersinitiatieven.
		Kleine Kernen Krant: De VKKNB verzorgt twee keer per jaar een inhoudelijke bijdrage in de Kleine Kernen Krant.		Er is in 2016 twee keer een twee pagina's grote bijdrage verschenen in de Kleine Kernen Krant van de VKKNB.
		In 2016 besteedt de VKKNB aandacht aan de vluchtelingenkwestie c.q. de opvang van vluchtelingen in kleine dorpen. Omdat deze kwestie landelijk speelt, stemt de VKKNB hierin af met de LVKK en provinciale VKK's. In afgestemde activiteiten gaat de aandacht in eerste instantie uit naar zorgvuldige communicatievoorziening in de dorpen.		<ul style="list-style-type: none"> • Het thema 'opvang vluchtelingen & communicatie' is landelijk en lokaal geagendeerd. • Dorpsorganisaties is een handreiking geboden aangaande het communicatieproces met gemeente en COA.
Kennisdeling	Kernkracht: Dorpsraadleden/actieve bewoners worden gevraagd (via media, persoonlijk en/of behoeftepeiling) een actieve bijdrage te leveren aan het vernieuwde magazine Kernkracht door deelname aan de redactie van Kernkracht, door relevante thema's in te brengen	Kernkracht: De VKKNB brengt het in 2015 vernieuwde magazine Kernkracht uit. De redactie van Kernkracht wordt bemenst door vrijwilligers.		<ul style="list-style-type: none"> • In 2016 hebben minimaal 20 dorpsraadleden een inhoudelijke bijdrage geleverd aan het blad Kernkracht; • in 2016 is 4 keer het magazine Kernkracht uitgebracht en verspreid onder leden, gemeenten (raad en college), Provincie (Provinciale Staten, Gedeputeerden en ambtenaren) en andere betrokkenen bij Brabant (oplage 850 stuks).

Activiteiten VKKNB 2016

	waar andere bewonersinitiatieven lering uit kunnen trekken, als gastauteur en/of als correspondent.			
	De VKKNB geeft uitwerking aan de implementatie van kennisdeling door kerngemeenschappen. Kerngemeenschappen worden gestimuleerd en uitgedaagd hun kennis en goede voorbeelden te delen, o.a. door hen te verzoeken artikelen aan te leveren voor het magazine Kernkracht, het presenteren van eigen ervaringen (goede voorbeelden) tijdens (leefbaarheids)bijeenkomsten en door het beschikbaar stellen van themagerichte 'netwerkaarten' door middel waarvan kerngemeenschappen elkaar kunnen contacteren.			<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 20 aangesloten kernen delen hun kennis door gebruik te maken van (social) media zoals het magazine Kernkracht, door een bijdrage te leveren aan bijeenkomsten, door elkaar actief op te zoeken middels aangereikte 'netwerkaarten'.
		'Kerkenlab'. Vervolg aanpak problematiek vrijkomende kerkgebouwen provincie Noord-Brabant. In 2016 wordt vervolg gegeven aan het ingezette traject met de provincie, bisdommen, VBG en provinciale monumentenorganisaties onder de noemer 'ronde tafeloverleg vrijkomende kerkgebouwen'.		<ul style="list-style-type: none"> • De VKKNB vervult het voorzitterschap en secretariaat van de provinciale werkgroep en draagt bij in de uitvoering van activiteiten, zoals opgenomen in de geactualiseerde agenda van de werkgroep. • Het vraagstuk van vrijkomende kerkgebouwen is zichtbaar geagendeerd in de Brabantse samenleving. • Het ontwikkelde plan van aanpak door de werkgroep 'Vrijkomende kerkgebouwen' wordt in diverse kernen/gemeenten geïmplementeerd.
			Coöperatievorming op basis van het principe van zelfsturing. I.s.m. VKKL en zorgplatform "Zorgen doe je samen" is een plan ontwikkeld om de coöperatievorm uit te dragen op het gebied van zorg, energie en glasvezel, onder de werknaam:	De ontwikkeling en verbreding van het coöperatief model kan worden beschouwd als een innovatief project. <ul style="list-style-type: none"> • Mogelijk is gemaakt dat het zelf regelen van de zorg in de eigen kern wordt/is vergemakkelijkt en dat mensen langer (zelfstandig) in hun eigen leefomgeving kunnen blijven wonen; de toegankelijkheid om te komen tot een lokale organisatievorm voor zorgaanbod/zorgvraag is vergroot.

Activiteiten VKKNB 2016

			<p>"Coöperaties, zorg en diensten in ondernemende gemeenschappen". Door deze samenwerking kunnen er afspraken gemaakt worden bij o.a. zorgverzekeraars, omdat we een breed draagvlak hebben van dorpen uit Brabant en Limburg. Onder de koepelorganisatie en het Zorgplatform wordt het coöperatieve gedachtegoed verder verspreid. De koepelorganisatie is een middel om lokale organisaties/coöperaties hun werk te laten doen; te ondersteunen/faciliteren. Coöperaties kunnen een zorgpakket afnemen van de koepel, waarbij de coöperatie lid wordt van de koepel.</p> <p>Opdracht Zorgplatform: nieuwe initiatieven op weg helpen en kennis delen. Werven, inzetten en ondersteunen van professionele vrijwilligers.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De VKKNB neemt deel aan bijeenkomsten van het Zorgplatform en de Zorgkoepel en levert een bijdrage aan het tot stand komen en uitvoeren van het werkplan.
		<p>De VKKNB organiseert tenminste 2 expertmeetings op basis van actuele thema's.</p> <p>De experts die ingezet worden komen voort uit (kleine) kernen zelf.</p> <p>Mocht dit ontoereikend zijn dan wordt expertise van buitenaf ingezet.</p>	<p>De VKKNB werkt mee aan en/of organiseert leerbijeenkomsten in samenwerking met bijvoorbeeld de Provincie, LVKK/VKK's, streekmanagers en uiteraard dorps-/bewonersraden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> In 2016 zijn er tenminste 2 expertmeetings door de VKKNB georganiseerd over een relevant thema. In 2016 heeft de VKKNB een bijdrage geleverd aan externe / regionale leefbaarheidsbijeenkomsten.

Activiteiten VKKNB 2016				
		<p>Door het organiseren van expertmeetings worden er actuele thema's onder de aandacht gebracht.</p> <p>Deze expertmeetings zijn ondersteunend aan de thema's, zoals jongeren, coöperatievorming, actieve burgerparticipatie, sociale veerkracht, kerksluitingen en breedband.</p>		
		<p>BrabantLab. In 2016 blijft BrabantLab ingezet worden als een visie (c.q. kijk) en werkwijze aangaande de samenwerking in de aanpak van (hardnekkige) leefbaarheidsvraagstukken die zich voordoen in de (kleine) kernen, zoals voorzieningenarmoede, vervoersarmoede, een krimpend verenigingsleven, ontgroening en vergrijzing. Centrale gedachte hierin is het verzamelen en organiseren van denkkraft om te komen tot (innovatieve) oplossingen op maat.</p>	<p>VKKNB is organisator en inhoudelijk ondersteuner in de implementatie van de BrabantLab-visie/werkwijze. Hierin gaat zij de samenwerking aan met een diversiteit aan partijen; een en ander afhankelijk van het vraagstuk.</p>	<p>De BrabantLab-visie/werkwijze is in 2016 weg gezet en geïmplementeerd. Hierbij kan worden gedacht aan de bijdrage in de streeknetwerken, regionale leefbaarheidsbijeenkomsten, het initiëren van pilots in het kader van vrijkomende kerkgebouwen en het actief betrokken krijgen van jongeren bij leefbaarheidsvraagstukken.</p>
	<p>De VKKNB organiseert eens per jaar een algemene ledenvergadering die aansluit bij actuele thema's en door een interactieve aanpak leden en andere belanghebbenden actief laat meedenken en meepraten.</p>			<ul style="list-style-type: none"> In 2016 heeft een algemene ledenvergadering plaatsgevonden, die bezocht is door minimaal 30% van de aangesloten kleine kerngemeenschappen.

Activiteiten VKKNB 2016

	Eens per jaar houdt de VKKNB een klanttevredenheidsonderzoek onder haar leden om de mate van tevredenheid te meten, wensen en behoeften in beeld te krijgen en haar kwaliteit te toetsen.			Klanttevredenheidsmeting is uitgevoerd en resultaten zijn inzichtelijk gemaakt.
--	---	--	--	---

3 Verantwoording en vakmanschap

3.1 Vakmanschap

De VKKNB ontwikkelt periodiek een nieuwe toekomstvisie, waarmee zij inspeelt op actuele ontwikkelingen en anticipeert op toekomstige ontwikkelingen³. De toekomstvisie wordt jaarlijks vertaald in een werkplan, waarin de concrete activiteiten van de VKKNB worden weergegeven.

De VKKNB is leading in het ontwikkelen van samenwerkingsvormen, voortvloeiend uit de BrabantLab-visie/werkwijze.

De VKKNB reflecteert met regelmaat op haar werkzaamheden en professionele reputatie. Dit doet zij tijdens:

- De dagelijkse en algemene bestuursvergaderingen (DB: 4 keer per jaar en AB: 10 keer per jaar);
- Brainstormsessies (interne expertmeetings), gericht op het tot stand brengen van het jaarlijkse werkplan, maar ook in geval van actuele thema's, waarover de VKKNB een gedegen standpunt in wil nemen (2 keer per jaar);
- Gesprekken met een of meerdere gedeputeerde(n) van de Provincie Noord-Brabant;
- Regelmatig contact met de contactambtenaar en andere betrokken ambtenaren van de Provincie Noord-Brabant, zoals het Afdelingshoofd Samenleving en de alliantiemakelaars.
- Overleg met de LVKK en provinciale VKK's.

3.2 Verantwoording

De VKKNB hecht veel waarde aan de beoordeling van resultaten door kerngemeenschappen en stakeholders. De inzet en behaalde resultaten van de VKKNB worden jaarlijks door haar vastgelegd in een jaarverslag. Dit jaarverslag wordt jaarlijks in april ter goedkeuring voorgelegd aan de leden van de VKKNB tijdens de Algemene Ledenvergadering. Na accordering door aangesloten leden wordt het jaarverslag openbaar gemaakt en breed verspreid (schriftelijk en digitaal, onder leden en stakeholders).

Naast het afleggen van verantwoording in het jaarverslag houdt de VKKNB minimaal een keer per jaar een schriftelijk klanttevredenheidsonderzoek onder haar leden. Dit klanttevredenheidsonderzoek omvat drie onderdelen, te weten:

- A) De mate van tevredenheid van leden over het functioneren van de VKKNB.
- B) De uitnodiging tot het aandragen van actuele thema's waarmee de VKKNB volgens haar leden aan de slag zou moeten gaan.
- C) De vraag naar de bereidheid tot inzet van leden op terreinen waarop de VKKNB actief is.

Terwijl behaalde resultaten van de VKKNB worden vastgelegd in het jaarverslag, wordt de aanpak om te komen tot die resultaten vastgelegd in een werkplan. Het werkplan wordt geaccordeerd door de Provincie Noord-Brabant en verschijnt jaarlijks in oktober voorafgaande aan het kalenderjaar waarvoor het bedoeld is. Na accordering door de Provincie wordt het werkplan openbaar gemaakt en (schriftelijk en digitaal) gepubliceerd.

³ Hoewel in 2012 een toekomstvisie door de VKKNB is uitgewerkt voor de periode 2013-2017 en die op inhoudsniveau nog steeds relevant is, heeft de VKKNB ervoor gekozen in 2015 opnieuw een toekomstvisie op hoofdlijnen uit te brengen. Dit om de visie en koers voor de komende periode aan te geven, waarbij tegelijkertijd voldoende ruimte wordt gelaten voor aansluiting bij een zich voortdurend veranderende context, hetgeen tot uitdrukking zal worden gebracht in jaarlijkse werkplannen. Voor de toekomstvisie op hoofdlijnen, zie bijlage 5.

BIJLAGEN

Bijlage 1:

Samenstelling bestuur

VOORZITTER:

Mevrouw I.R.G.W. (Ingeborg) Verschuuren

☎: 06 12 62 10 73

✉: iverschuuren@vkknoordbrabant.nl

VICE-VOORZITTER:

De heer A.M.C. (Bert) van Kesteren

☎: 06 30 15 19 54

✉: bvankesteren@vkknoordbrabant.nl

VICE-VOORZITTER

De heer W.M.M. (Willy) Donkers

☎: 06 22 41 16 95

✉: wdonkers@vkknoordbrabant.nl

PENNINGMEESTER:

De heer H.J. (Harrie) van der Loo

☎: 06 53 65 99 93

✉: h.vanderloo@vkknoordbrabant.nl

SECRETARIS:

De heer H.A.W.M. (Eric) Daandels

☎: 06 20 57 57 60

✉: edaandels@vkknoordbrabant.nl

AMBTELIJK SECRETARIS:

De heer F.A. (Frans) van Blitterswijk &
mevrouw W.L. (Wilma) Numans

Spoorlaan 444

5038 CH TILBURG

Postbus 3078

5003 DB TILBURG

☎: (013) 583 99 93

☎ Frans: 06 57 58 03 79

☎ Wilma: 06 19 27 65 58

✉ Frans: fransvanblitterswijk@contourdetwern.nl

✉ Wilma: wilmanumans@contourdetwern.nl

LEDEN:

De heer T.H.J.A. (Tim) Niessen

☎: 06 41 91 00 69

✉: tniessen@vkknoordbrabant.nl

Mevrouw H.A.H.M. (Hanneke) Neutkens MSc

☎: 06 38 82 61 39

✉: hneutkens@vkknoordbrabant.nl

De heer C.J. (Christ-Jan) van Bedaf

☎: 06 57 44 94 15

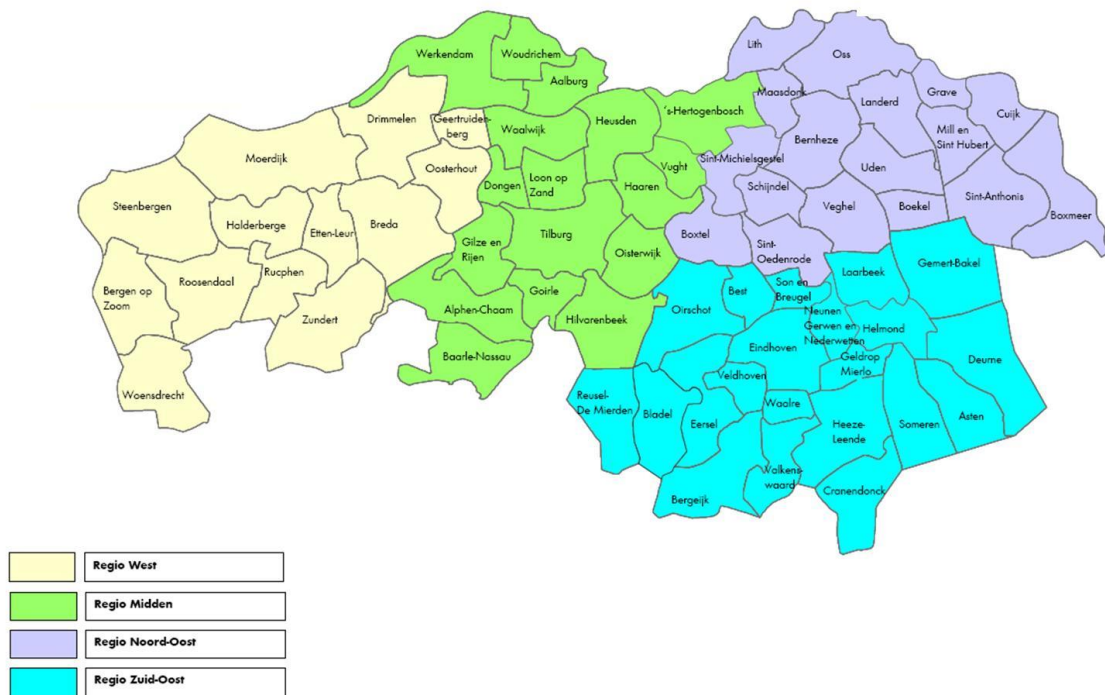
✉: cvanbedaf@vkknoordbrabant.nl

Vacature

(Midden-/West Brabant)

Bijlage 2: Leden per regio

Leden/dorpen van de VKK Noord-Brabant en indeling van bestuursleden

ZUID-OOST BRABANT

Harrie van der Loo, Willy Donkers, Ingeborg Verschuuren

Gemeente Bergeijk

- 1 Dorpsraad Luyksgestel
- 2 Stichting Kernraad Riethoven
- 3 Dorpsraad Weebosch
- 4 Dorpsraad 't Loo

Gemeente Cranendonck

- 5 Dorpsbewonersplatform Budel Dorplein
- 6 Dorpsplatform Budel Schoot
- 7 Dorpsraad Maarheeze
- 8 Stichting Dorpsraad Zurrik

Gemeente Heeze-Leende

- 9 Stichting Dorpsraad De Heerlijkheid Sterksel
- 10 Dorpsraad Leende
- 11 Kernraad Leenderstrip

Gemeente Valkenswaard

- 12 Dorpsraad Borkel en Schaft

Gemeente Veldhoven

- 13 Dorpsvereniging Oerle

Gemeente Asten

- 14 Dorpsraad Heusden
- 15 Dorpsraad Ommel

Gemeente Deurne

- 16 Dorpsraad Helenaveen
- 17 Dorpsraad Liessel
- 18 Dorpsraad Vlierden
- 19 Dorpsraad Neerkant

Gemeente Gemert-Bakel

- 20 Stichting Dorpsraad Bakel
- 21 Dorpsoverleg Elsendorp
- 22 Dorpsraad Handel
- 23 Stichting Stuurgroep De Mortel
- 24 Dorpsoverleg De Rips

Gemeente Laarbeek

- 25 Zorg om het dorp Mariahout
- 26 Dorpsraad-Platform Aarle-Rixtel
- 27 Dorpsraad Lieshout

Gemeente Nuenen

- 28 Dorpsraad Gerwen
- 29 Dorpsraad Nederwetten

Gemeente Someren

- 30 Stichting Belangengroep Lierop
- 31 Stichting Sociaal Cultureel Werk Someren Heide
- 32 Dorpsraad Someren Eind

Gemeente Bladel

- 33 Dorpsraad Casteren
- 34 Dorpsraad Hoogeloon
- 35 Dorpsraad Netersel

Gemeente Eersel

- 36 Stichting Dorpsraad Steensel
- 37 Werkgroep Leefbaar Wintelre
- 38 Dorpsraad Vessem
- 39 Leefbaarheidsgroep Knegsel
- 40 Stichting Leefbaarheidsgroep Zorg om Duizel

41 Leefbaarheidsgroep kern Eersel (aspirant lid 2015)

Gemeente Oirschot

42 Buurtbeheer Middelbeers

43 Dorpsraad Oostelbeers

Gemeente Reusel, De Mierden

44 Dorpsraad Lage Mierde

45 Stichting Dorpsraad Hulsel

NOORD-OOST BRABANT

Eric Daandels, Tim Niessen

Gemeente Boekel

46 Gemeenschapsbelang Venhorst

Gemeente Boxmeer

47 Dorpsraad Beugen

48 Dorpsraad Holthees-Smakt

49 Dorpsvereniging Maashees

50 Stichting Dorpsraad Overloon

51 Dorpsraad Vierlingsbeek

52 Stichting Dorpsraad Vortum-Mullem

53 Dorpsraad Rijkevoort

Gemeente Cuijk

54 Stichting Dorpsraad Beers

55 Dorpsraad Haps

56 Stichting Dorpsraad Linden

57 Dorpsraad Vianen

58 Dorpsraad Sint Agatha

Gemeente Grave

59 Escharen ziet Vooruit

60 Stichting Dorpsraad Gassel

61 Dorpsraad Velp i.o.

Gemeente Mill en St. Hubert

62 Dorpsraad Langenboom

63 Vereniging Wilbertoord

Gemeente Uden

64 Dorpsraad Odiliapeel

65 Stichting Dorpsraad Volkel

Gemeente St. Anthonis

66 Stichting dorpsraad Sint Tunnis

67 Vereniging Peelbelang Landhorst

68 Westerbeekse Dorpsraad

69 Dorpsraad RvM Stevensbeek

70 Dorpsvereniging 't Leker

Gemeente Veghel

71 Stichting Dorpsraad Boerdonk

72 Stichting Dorpsraad Eerde

73 Stichting Dorpsraad Keldonk

74 Stichting Dorpsraad Zijtaart

Gemeente Bernheze

75 Kerncommissie Loosbroek

76 Dorpsraad Vorstenbosch

Gemeente Oss

77 Stichting Kernraad Haren

78 Dorpsraad Herpen

- 79 Dorpsraad Teeffelen
- 80 Dorpsraad Maren-Kessel en 't Wild

Gemeente Schijndel

- 81 Dorpsraad Wijbosch

Gemeente 's-Hertogenbosch

- 82 Stichting Wijkraad Rosmalen-oost
- 83 Stichting Dorpsraad Vinkel
- 84 Dorpsraad Nuland

Gemeente Boxtel

- 85 Stichting Rond Kerk en Orion-Lennisheuvel
- 86 Dorpsraad Liempde

Gemeente Sint Oedenrode

- 87 Stichting Dorpsraad Boskant
- 88 Dorpsraad Nijnsel
- 89 Stichting Dorpsraad Olland

Gemeente Sint Michielsgestel

- 90 Leefbaarheidsgroep Gemonde

MIDDEN-BRABANT

Christ-Jan van Bedaf, vacature, Tim Niessen

Gemeente Hilvarenbeek

- 91 Belangenorgaan Biest-Houtakker
- 92 Belangenorgaan Diessen
- 93 Kommissie Kleine Kern Haghorst
- 94 Coöperatie Esbeek

Gemeente Oisterwijk

- 95 Buurtraad Heukelom

Gemeente Dongen

- 96 Dorpsraad 's-Gravenmoer

Gemeente Gilze-Rijen

- 97 Leefbaar Molenschot

Gemeente Haaren

- 98 Dorpsraad Biezenmortel

Gemeente Alphen-Chaam

- 99 Stichting Dorpsraad Galder Strijbeek
- 100 Dorpsraad Chaam

WEST-BRABANT

Bert van Kesteren, Hanneke Neutkens

Gemeente Baarle-Nassau

- 101 Stichting Ulicoten Vooruit

Gemeente Breda

- 102 Stichting Dorpsraad Ulvenhout
- 103 Stichting Wijkraad Buitengebied Breda Zuid-West

Gemeente Rucphen

- 104 SKW Sprundel
- 105 Dorpsraad Zegge

Gemeente Zundert

- 106 Dorpsraad Achtmaal
- 107 Dorpsraad Wernhout

Gemeente Moerdijk

- 108 Stichting Dorpsraad Fijnaart
- 109 Wijkvereniging Langeweg
- 110 Dorpsraad Heijningen
- 111 Stichting Dorpsraad Noordhoek
- 112 Stichting Dorpsraad Standdaarbuiten
- 113 Vereniging Hart voor Willemstad
- 114 Stadsraad Klundert
- 115 Hart van Moerdijk
- 116 Dorpsraad Zevenbergschen Hoek

Gemeente Roosendaal

- 117 Bewonersplatform Moerstraten
- 118 Stichting Leefbaarheidsgroep Heerle
- 119 Bewonersplatform Nispen
- 120 Stichting Bewonersplatform Wouwse Plantage
- 121 Dorpsraad Wouw

Gemeente Steenbergen

- 122 Stichting Leefbaarheid De Heen
- 123 Stichting Dorpsraad Dinteloord en Prinsenland
- 124 Dorpsraad Kruisland
- 125 Dorpsraad Nieuw Vossemeer
- 126 Stichting Dorpsraad Welberg

Gemeente Woensdrecht

- 127 Dorpsplatform Hoogerheide
- 128 Dorpsplatform Huijbergen
- 129 Dorpsplatform Ossendrecht
- 130 Dorpsplatform Putte
- 131 Dorpsplatform Woensdrecht

Gemeente Drimmelen

- 132 Dorpsraad Wagenberg
- 133 Stichting Hart voor Drimmelen

Gemeente Oosterhout

- 134 OostQuartier

Gemeente Woudrichem

- 135 Eén Giessen/Rijswijk
- 136 Dorpsraad Almkerk
- 137 Dorpsraad Andel

Gemeente Aalburg

- 138 Dorpsraad Meeuwen
- 139 Dorpsraad Veen
- 140 Dorpsraad Eethen
- 141 Dorpsraad Babyloniëbroek
- 142 Dorpsraad Genderen

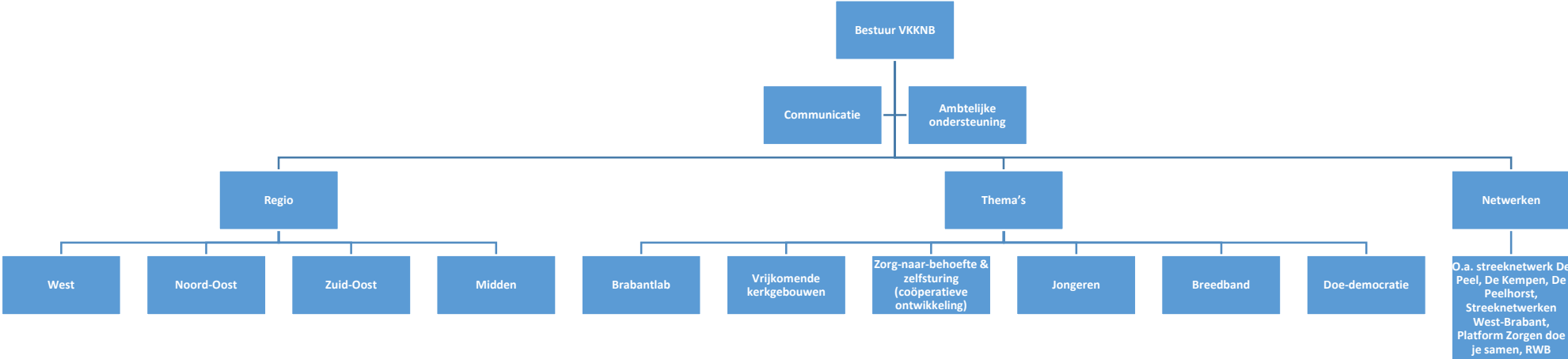
Gemeente Bergen op Zoom

- 143 Dorpsraad Lepelstraat

Gemeente Halderberge

- 144 Samenstichting Stampersgat

Bijlage 3: Organogram

Bestuur

- Dagelijks bestuur (DB): Ingeborg Verschuuren (voorzitter), Harrie van der Loo (penningmeester), Bert van Kesteren (vice-voorzitter), Willy Donkers (vice-voorzitter) en Eric Daandels (secretaris). Het DB bepaalt zelf de frequentie van overleg. Voornamelijk wordt uitgegaan van eens per kwartaal een DB-overleg. Bij precieze zaken kan tussentijds informeel overleg worden georganiseerd. Het DB wordt ambtelijk ondersteund.
- Algemeen bestuur (AB): DB-leden aangevuld met Eric Daandels, Tim Niessen, Hanneke Neutkens, Christ-Jan van Bedaf en een vacatureplaats. 10 keer per jaar vindt een AB-vergadering plaats. Deze vergaderingen worden voorgezeten door de voorzitter. Bij afwezigheid van de voorzitter bij in- en externe overleggen wordt deze waargenomen door een van de vice-voorzitters. Het AB wordt ambtelijk ondersteund.

Communicatie:

- Eenieder is verantwoordelijk voor communicatie, specifiek daar waar verantwoordelijkheid voor een bepaald thema/onderwerp berust c.q. is weg gelegd.
- Redactie Kernkracht. Hierin hebben de volgende bestuursleden zitting: Tim Niessen en Hanneke Neutkens. Ambtelijke ondersteuning: Wilma Numans. Overige redactieleden: Wim van Lith, Melissa Zevenbergen, Pal Janssen en Will van Hoof (Keigroen B.V. t.b.v. eindredactie).
- Werkgroep communicatie. Hierin hebben de volgende bestuursleden zitting: Tim Niessen en Hanneke Neutkens. De werkgroep communicatie wordt ambtelijk ondersteund door Wilma Numans.

Regio:

- Met ingang van 2013 wordt de regio indeling van de provincie Noord-Brabant gehanteerd in plaats van een onderverdeling in streken. In iedere regio treden de aangewezen aanspreekpunten c.q. bestuursleden outreachend op richting de dorpskernen. Binnen de regio bepalen de contactpersonen onderling wie voor welke dorpsraad het aanspreekpunt is. Stelregel hierbij is dat een bestuurslid geen aanspreekpunt mag zijn voor de eigen woonplaats.
- Ambtelijke ondersteuning in de regio's wordt flexibel en/of op basis van aan de orde zijnde thema's ingevuld.
- Per regio geldt de volgende verdeling:

Regio	Verantwoordelijke bestuursleden
West	Bert van Kesteren, Hanneke Neutkens
Noord-Oost	Eric Daandels, Tim Niessen
Zuid-Oost	Harrie van der Loo, Willy Donkers, Ingeborg Verschuuren
Midden	Christ-Jan van Bedaf, vacature, Tim Niessen

Thema's:

- De VKKNB geeft in 2016 prioriteit aan invulling en uitwerking van een vijftal thema's. Per thema geldt de volgende verdeling:

Thema	Verantwoordelijke bestuursleden	Aanspreekpunt ambtelijke ondersteuning
BrabantLab	Ingeborg Verschuuren, Harrie van der Loo, Willy Donkers	Wilma Numans / Frans van Blitterswijk
KerkenLab (Rondetafeloverleg)	Eric Daandels, Bert van Kesteren (adviseur bestuur VKKNB: Ton Schepens)	Wilma Numans
Zorg-naar behoefte; zelfsturing door o.a. coöperatievorming	Willy Donkers, Ingeborg Verschuuren, Eric Daandels	Frans van Blitterswijk
Breedband	Harrie van der Loo, Eric Daandels	Wilma Numans
Jongeren	Tim Niessen, Ingeborg Verschuuren	Frans van Blitterswijk
Doe-democratie	Allen, uitgesplit naar regio-indeling	Frans van Blitterswijk

- Naast deze thema's zijn per bestuurslid een aantal interessegebieden te onderscheiden, waarop bestuursleden (op afroep) kunnen worden aangesproken. Dit is als volgt:

Interessegebieden / kennisdomeinen	Bestuursleden
Ruimtelijke ontwikkeling , verkeer en vervoer	Eric Daandels, Christ-Jan van Bedaf
Economie	Harrie van der Loo, Christ-Jan van Bedaf
Energie	Willy Donkers
Jongeren	Tim Niessen
Burgerparticipatie (transities)	Hanneke Neutkens, Bert van Kesteren
Krimp en demografische ontwikkelingen	Bert van Kesteren
Sociaal domein / transities	Hanneke Neutkens

Netwerken:

- De VKKNB neemt structureel deel aan netwerken. Per netwerk geldt de volgende deelname vanuit het bestuur:

Netwerk	Deelname bestuursleden
ROB (Reizigers Overleg Brabant)	Bert van Kesteren
Streekplatform De Kempen	Tim Niessen + Harrie van der Loo
Streekplatform De Peel	Harrie van der Loo
Streeknetwerk De Peelhorst	Willy Donkers
Streekplatform Brabantse Wal	Bert van Kesteren
Streekplatform Landstad De Baronie	Bert van Kesteren
Streekplatform De Biesbosch	Wachten of deelname mogelijk is
Streekplatform Waterpoort	Wachten of deelname mogelijk is
Zorgplatform	Willy Donkers
LVKK	Bert van Kesteren, Ingeborg Verschuuren

Uitzicht op Brabant

Kennisdeling
Image: A board with many sticky notes.

Glasvezel
Image: Bundles of colorful optical fibers.

Zorgcoöperatieve ontwikkeling
Image: A group of people sitting on a bench outdoors.

Nieuwe zorg(technologie)
Image: A clock face with the text 'time for new technology'.

Mobiliteit
Image: A yellow van.

Herbestemming kerken
Image: The interior of a church with high vaulted ceilings. Text: Gemeenschapshuis Heerle, SamenArchitecten.

Voorzieningen
Image: A modern building with many bicycles parked in front.

Online/offline communicatie
Image: Stylized icons for social media and communication.

Jongeren
Image: A group of young people looking at a magazine.

Duurzame energie
Image: A row of wind turbines in a field.

Dorpswinkel
Image: A small shop building in a village.

MFA
Image: A modern building with a sign that says 'MFA'.

Zorgvuldige landbouw
Image: A cow and a sheep in a field. Text: BRABANTSE AGROFOOD.

Verenigingsleven
Image: Children playing soccer on a field.

Europese samenwerking
Image: A row of European Union flags.

Onze ambitie:

Vitale, veerkrachtige en leefbare kerngemeenschappen in Brabant

De vier uitgangspunten in het realiseren van deze ambitie:

De energieke samenleving: van onderop.

Ruimte geven aan de eigen kracht en initiatieven vanuit de Brabantse samenleving. 'Van onderop', waar kennis en kwaliteit zit die goed benut kan worden om een beweging op gang te brengen.

Dwarsdenken en dwarsdoen.

Integraal, verbindend en in co-creatie met anderen komen tot ondernemende en vernieuwende aanpakken van leefbaarheidsvraagstukken.

Brabant als StadteLand.

Knooppunt van kleine kernen, dorpen en steden.

Sociale veerkracht.

Evenwichtige samenhang op sociaal, fysiek, economisch en ecologisch terrein.

Agenda

De ambitie is richtinggevend voor de uitvoerende activiteiten van de VKKNB en wordt jaarlijks vertaald in een uitvoerings-/werkplan.

Deze korte termijn vertaling biedt ruimte om in te spelen op actuele maatschappelijke vraagstukken, veranderingen en omstandigheden.

In een snel veranderende omgeving kiezen we ervoor niet te gaan voor lange termijn plannen, maar voor flexibele inzet en optimaal aanpassingsvermogen om leefbaarheidsvraagstukken bij de kop te pakken en daarmee onze ambitie te realiseren.

Geïnteresseerd in ons werkplan/jaarplan? Deze is te downloaden op www.vkknordbrabant.nl

Allianties

Het realiseren van onze ambitie doen we vooral in co-creatie met onze leden, dorpsorganisaties en bewonersinitiatieven; de ondernemende burgers in Brabant. Daarnaast gaan we hiertoe ook gelegenheidscoalities aan met overheid, ondernemers en

onderwijs. Op lokaal, regionaal, provinciaal en Europees niveau.

Vereniging Kleine Kernen
Noord-Brabant
Postbus 3078, 5003 DB Tilburg
T (013) 583 99 93
E info@vkknordbrabant.nl

Bijlage 6: Format urendeclaraties VKKNB

Naam:								
Periode:								
Declaratie onkosten en reiskosten voor activiteiten van de VKKNB								
Activiteit (toelichting op achterzijde)	Aantal km	Plaats	Overige kosten	Urenverantwoording *				Toelichting
				Algemeen	Belangen-behartiging	Informatie & Advies	Kennisdeling	
Bijeenkomsten VKKNB								
Provinciaal/landelijk overleg								
Regionale en lokale meetings								
Expertmeetings								
Overig (toelichten)								
	0	€ 0,00	€ 0,00					
			totaal	0	0	0	0	

Totaal te declareren

€ 0,00

Algemeen:

Het betreft interne overleggen c.q. aangelegenheden, zoals bestuursvergaderingen (AB en DB), heidagen, interne (afstemmings)overleggen rondom specifieke thema's

(bijv. jaarverslag), brainstormsessies en de algemene ledenvergadering.

Belangenbehartiging:

Het behartigen van de belangen van het Brabantse platteland op het brede terrein van leefbaarheid, o.a. door deelname aan netwerken en overlegverbanden die betrekking

hebben op leefbaarheidsthema's zoals energie, duurzaamheid, demografische ontwikkeling, zorg, economie en armoede.

Voorbeelden:

- Bestuur en/of werkgroepen LVKK.
- Deelname (streek-)netwerken op het gebied van breedband, energie, economische ontwikkeling, vervoer en zorg.
- Het houden van inleidingen of spreekbeurten op bijeenkomsten, congressen e.d. die relevant zijn voor de leefbaarheid op het platteland.
- Het uitbrengen van brochures en handreikingen over onderwerpen die actueel zijn voor dorpsraden, beleidsmakers en andere stakeholders.

Informatie & advies:

Het gevraagd en ongevraagd adviseren en informeren van dorpsraden, gemeenten, overlegstructuren, adviesorganen en maatschappelijke en provinciale organisaties.

Dit per mail, telefonisch, schriftelijk, middels een werkbezoek, door deelname aan overlegvormen en het aanbieden van informatie in Kernkracht, op de website /

digitale nieuwsbrief en in de Kleine Kernen Krant

Kennisdeling:

Het delen van relevante kennis aangaande leefbaarheidsvraagstukken en het aanzetten tot kennisdeling tussen dorpsraden onderling en andere stakeholders.

Hieronder vallen onder andere:

- Het organiseren van en/of meewerken aan regionale of provinciale ontmoeting in de vorm van leer-, thema- en expertisebijeenkomsten.
- Dorpsraden stimuleren tot kennisdeling o.a. middels het leveren van een bijdrage c.q. artikel in Kernkracht, op de website.
- Bijdragen aan de doorontwikkeling en uitrol van het coöperatief model.
- Het organiseren van expertmeetings op basis van actuele thema's. Hierbij valt te denken aan provinciale bijeenkomsten rondom kerksluitingen, bijeenkomsten in het kader van de zorgcoöperatieve ontwikkeling.
- Het bijdragen aan en/of organiseren van regionale leerbijeenkomsten i.s.m. de provincie, reconstructiecommissies, streekmanagers en dorpsraden.
- BrabantLab.